

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarius de tempore - Cod. Aug. perg. 13

[Reichenau ?], [13. Jh.]

Feria VI ... Sabbato [= Act. 9,1-11,3]. Dominica post ascensionem domini.
lectio I. Secundum Iohannem [= eu. Ioh. 15,26-16,4]. Omelia venerabilis
Bede presbyteri de eadem lectione.

[urn:nbn:de:bsz:31-41548](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-41548)

habet namq; commune eē cum lapidib;
uiuere cum arborib; sentire cum ani
malibus. intelligere cū angelis. Si
igitur commune habet aliquid cum
omni creatura homo. iuxta aliquid
omnis creatura est homo. Omni er
go creature p̄dicatur euāḡm. cū soli
hominū p̄dicatur. quia ille uidelicet
docet. p̄pter quem intra cuncta cre
ata sunt & a quo om̄a p̄quandam
similitudinem alienam non sunt.
Potest etiam omnis creature nomine
omnis natio gentiū designari. ante
& enī dictum fuerat. in uia gentiū
ne abiertis. nunc autē dicit. p̄dica
te om̄i creature. ut scilicet p̄us a iu
dea ap̄tōy repulsa p̄dicatio. tunc no
bis in adiutorū fieret. cum hanc illa
ad dampnationis sue testimoniū sup

Sba repulisset. **fr̄a. vi.**
Saulus ad huc spi
ritus minarum & cecidit indi
scipulos dñi. accessit ad principem
sacerdotum. & petiit ab eo epistolas
in damascū ad synagogas. ut si quos
inuenisset huius uite uiros. ac mulie
res unctos p̄duceret in ierlm. Et cū
iter faceret. contigit ut adpropinqua
ret damasco. Et subito circūfulsit
eum lux de celo. & cadens in terram
audiuit uocem dicentem sibi.
Saul saule. quid me p̄sequeris.
Qui dixit. Quis es dñe. Et ille.

Ego sum ihs. quem tu p̄sequeris. Du
rum est tibi contra stimulū calcitra
re. Et ille tremens cum stupore dixit.
Dñe. quid uis facere de me. **11.**

Dominus dixit ad eū. Surge
& ingredere ciuitatem. &
dicetur tibi quid te oporteat face
re. Viri autē illi qui comitabantur
cū eo stabant stupefacti. audientes
quidē uocem. neminem autē uiden
tes. Surrexit autē saulus de terra.
& ap̄tis oculis nihil uidebat. Adma
nus autē illum trahentes. intro duxe
runt damascum. Et erat ibi tribus
dieb; non uidens & non manducans.
neq; bibit. Erat autē quidā discipul⁹
damasci nomine ananias. & dixit
ad illū in uisu dñs. Anania. Et ille
ait. Ecce ego dñe. Et dñs ad illum.
Surge & uade in uicū qui uocatur
rectus. & quere in domo uidē sau
lum nomine tharsensem. ecce enim

Erat. **111.**
ipse in uisu uidit. uirū nomi
ne ananiam introeuntem. &
imponentē sibi manum. ut uisum
recipiat. Respondit autē ananias.
Dñe. audiui a multis de uiro hoc.
quanta mala sc̄is tuis fecerit in ie
rusalē. & hic habet potestatem a
p̄ncipib; sacerdotū. alligandi om̄s
qui inuocant nomen tuū. Dixit
autē ad eum dñs. vade. quō uas

electionis mihi est iste: ut portet nomē
meū coram regib; & gentib; & filiis
istis. Ego enim ostendā illi: quanta
oporteat eum pati p̄ nomine meo.
Et abiit ananias: & introiit in do-
mū: & imponens ei manū & dixit.
Saul: frater: dñs misit me ih̄c: qui
apparuit tibi in uia: quia ueniebas:
ut uideās & implearis spū sc̄o. Et cō-
fessum ceciderunt ab oculis eius tan-
quam squame: & uisum recepit: &
surgens baptizatus est. Et cū accepisset
cibum: confortatus est. Tu autē:

F **S** **A** **B** **B** **A** **T** **O**.
H **I** **T** **A** **U** **T** **E** **A** **C** **U** **O** **D** **I**

scipulis qui habitabant damasci: p̄di-
cauit aliquot: & continuo in synagogis
p̄dicabat ih̄m: affirmans quō hic est
filius dī. Stupebant autē om̄s qui
audiebant eum: & dicebant. Nonne
hic est qui expugnabat eos qui inuoca-
bant nomen istud: & huc ad hoc ue-
nit: ut uinctos illos adduceret ad p̄n-
cipes sacerdotum? Saulus autē magis
conualecebat & confundebat iudeos
qui habitabant damasci: affirmans

C quō hic est xp̄s. **11.**
cū complerent autē dies mul-
ti: consiliū fecerunt iudei: ut eum in-
terficerent. Note autē facte sunt sau-
lo insidie eorū. Custodiebant autem
& portas die ac nocte: ut eum int̄-
ficerent. Accipientes autē discipuli

noctē p̄ murū dimiserunt eum inspe-
ta. Cum autem uenisset ierlm̄: tempta-
bat iungere se discipulis: & omnes
timebant eum: non credentes quia
esset discipulus. Barnabas autem
apphensum illū duxit ad ap̄t̄os: &
narravit illis quom̄ in uia uidisset
dñm: & quia allocutus est eum: &
quom̄ in damasco fiducialit̄ ageret
in nomine ih̄u. Erat autē cum illis in-
trans: & exiens in ierlm̄: & fiducialit̄
agens in nomine domini. **111.**

Loquebatur autē & dispu-
tabat cū grecis: illi autē querebant
occidere eum. Quod cū cognouis-
sent fr̄s: deduxerunt eū noctē cesa-
ream: & demiserunt tharso. Cælia
quidem p̄ totam iudeam & galileam
& samariā habebat pacem: & edifi-
cabatur ambulans in timore dñi: &
consolatione sc̄i sp̄s replebatur. Fac-
tum ē autē: petrus cū p̄transisset
uniuersos: deuenit ad sc̄os qui ha-
bitabant iudæ: Inuenit autē ibi ho-
minē quendā nomine: eneam: ab
annis octo iacentem in grabato:
qui erat paralyticus. Et ait illi petrus:
Enea sanet te: dñs ih̄c xp̄s: surge:
& sterne tibi. Et continuo surrex̄:
Et uiderunt illum omnes qui habi-
tabant iudæ: & sarone: q̄ cōuersi
sunt ad dñm. **Do a post ascen-
sionem dñi. Lectio . 1.**

IOIOPH FUIT QUEDAM DISCIPLI
la nomine thabita que interpretata
dicitur nomine dorcas. Hec erat ple
na opibus bonis et elemosinis quas
faciebat. factum est autem indies illis
ut infirmata moreretur. Quam cum
lauissent posuerunt eam incenacu
lo. Cum autem ipse esset iudaea ioiopis
discipuli audientes quia petrus es
set mea miserunt duos viros ad eum
rogantes ne pigritate uenire usque

Ead nos. Tu autem. **II.**
Ergo petrus uenit
cum illis. Et cum aduenis
set dixerunt illum incenaculum
et circumsteterunt illum omnes uidue flen
tes et ostendentes tunicas et ue
stes quas faciebat illis dorcas. Lice
tis autem omnibus foras petrus ponens
genua sua orauit. Et conuersus ad
corpus dixit. Thabita surge in no
mine domini ihesu. At illa aperuit ocu
los suos et uiso petro resedit. Dedit
illi manum et exiit eam et cum uocas
set sanctos et uiduas assignauit eam
uiuam. Notum autem factum est puni
uersam ioppen et crediderunt mul
ti in domino. factum est autem ut dies
multos moreretur in iope apud
symonem quendam coriariu. **III.**

Vir quidam erat in cesarea
nomine cornelius centurio
cohortis que dicitur italiana

religiosus et timens dominum cum omni domo
sua faciens elemosinas multas plebi
et deprecans dominum semper. Vidit uniuersu
manifeste quasi hora nona diei an
gelum dei introeuntem ad se et dicen
tem sibi. Corneli. At ille intuens in
eum timore correptus dixit. Quid
est domine. Dixit autem illi. Orationes
tue et elemosine tue ascenderunt
in memoriam in conspectu domini. Et ne
mitte viros in ioppen et accersi symo
nem quendam qui cognominatur petrus.
Hic hospitatur apud symonem quen
dam coriariu cuius domus est iuxta
mare. hic dicet tibi quid te oportet
at facere. Et cum discessisset angelus
qui loquebatur illi uocauit duos
domesticos suos et militem metuen
tem dominum ex his qui illi parebant. Qui
bus cum narraisset omnia misit illos in

Aiopen. **IV.**
Ascendit petrus in superiora
ut oraret circa horam sextam. Et cum
essurret uoluit gustare. Preparantibus
autem eis cecidit super eum mentis ex
cessus et uidit celum apertum et descen
dens uas quoddam uelut linteu mag
num quatuor initiis submitti de ce
lo uentram in quo erant omnia qua
drupedia et reptantia terre et uolati
lia celi. Et facta est uox ad eum. Sur
ge petre occide et manduca. At
autem petrus. Absit domine quia nunquam

manducaui omne comune & immundū
Et uox iterū ad eum. Que dñs purifica
uit. tu comune ne dixeris. Hoc autē
factum est ppter. & statim uas recep
tum est incētū. Et dum hesitaret pe
trus intra se. quid nam esset uisio q̄
uidisset. ecce uiri qui missi erant a
cornelio. inquirentes domū symonē.
astiterunt ad ianūā. Et cū uocassent.
introgabant si symon qui cognomi
natur petrus. ibi haberet hospitiv.

Petro cogitante de .v.
uisione. dixit sp̄s ei. Ecce
uiri tres querunt te. Surge itaq; &
descende & uade cum eis. nihil du
bitans. quia ego mihi illos. Descen
dens autē petrus ad uiros dixit. Ec
ce ego sum. quem queritis. Que cau
sa est ppter quam uenistis. Qui di
xerunt. Cornelius centurio uir iust.
& timent dñm & testimoniū habens
ab uniuersa gente iudeorū. respon
sum accepit ab angelo sc̄o accersiri
te in domū suā. & audire uerba ab
ste. Introducens ergo eos recepit
hospitio. Sequenti autē die surgens
pfectus est cum eis. Et quidā de
tribus ioppen comitati sunt cū eo.
Alterā autē die introiit cesaream.

Cornelius uero expec .vi.
tabat illos. conuocatis cōgna
tis suis. & necessariis amicis. Et fac
tum est cū introisset. obuius ei cor

nelius. & proiciens ad pedes eius adora
uit. Petrus uero leuauit eum dicens.
Surge. & ego ipse homo sum. Et lo
quens cū illo intrauit. & inuenit
multos qui conuenerunt. dixit q;
ad illos. Vos scitis quomodo ab homi
natum sit uiro iudeo. conungi aut
accedere ad alienigenā. Sed michi
ostendit dñs. neminem comunē aut
immundū dicere hominē. Ppter
quod sine dubitatione ueni accer
situs. Interrogo ergo quam ob causā
accersisti me. Et cornelius ait. An
dius quartana die usq; in hanc horā
orans eram hora nona in domo mea.
& ecce uir stetit ante me inueste can
dida & ait. Corneli. exaudita est oratio
tua. & elemosine tue comemorate s̄t
in conspectu dñi. Mitte ergo in open.
& accersi symonem. qui cognominat
petrus. hic hospitatur in domo symo
nis coriari. iuxta mare. Confestim ḡ
missi ad te. & tu benefecisti uenien
do. Hunc ergo in cōspectu tuo om̄s
nos assumus. audire om̄a quecūq;

Atibi p̄cepta sunt a dño. .vii.
aperiens autē petrus os suum
dixit. In ueritate comperi
quō non est p̄sonarū acceptor dñs. sed
in om̄i gente qui timet dñm. & opat̄
est iustitiā. acceptus est illi. Verbū
missit filiū istī annuntians pacem.
p̄m̄ xpm̄. hic est omniū dñs.

^{uerbū}
Vos scitis quod factum est p̄ uniuersā
uideam. Incipiens enim agalulea post
baptismū quod p̄dicauit iohannes:
ih̄m a nāhareth. quomodo unxit illū
d̄s sp̄i sc̄o q̄ uirtute. Qui transiit
benefaciendo. q̄ sanando omnes op
pressos a diabolo. quō d̄s erat cū illo.
Et nos testes sumus omnium que fecit
in regione iudeorū q̄ ierlm̄. quem occi
derunt suspendentes in ligno. tūc
d̄s suscitauit tertia die. q̄ dedit eū
manifestū fieri. non om̄i populo.
s; testib; p̄ordinatis a d̄o. nobis qui
manducauim; q̄ bibimus cum illo.
postquā resurrexit a mortuis. q̄ p̄ce
pit nobis p̄dicare q̄ testificari. quia
ipse est qui constituit; est a d̄o iudex
uiuorū q̄ mortuorū. tūc om̄s p̄phete;
testimonium p̄hibent. remissionem
peccatorū accipe p̄ nom̄ eius. om̄s q̄
Meredunt in eum. **VIII.**
adhuc loquente petro uerba
hec. cecidit sp̄s sc̄s sup̄ om̄s qui au
diebant uerbum. Et obstupuerunt
excircūcisione fideles. qui uenerat
eū petro. quia q̄ inuentiones gratia
sp̄s sc̄i effusa est. audiebant enim
illos loquentes linguis. q̄ magnifi
cabant d̄m. tūc respondit petrus.
Nunquid aqua. quis p̄hibere pot̄
ut non baptizentur hii qui sp̄m
sc̄m acceperunt sic q̄ nos. Et uis
sit eos in nomine d̄ni ih̄u xp̄i bap

tizari. tūc rogauerunt eū. ut mane
ret apud eos aliquot diebus. audier̄
autē apli q̄ fr̄s qui erant in iudea. quō
q̄ gentes receperunt uerbum d̄i. q̄
magnificabant d̄m. Cū ascendisset
autē petrus ierosolimā. disceptabant
aduersum illū. qui erant excircum
cisione dicentes. quare introisti ad
uiros p̄putiū habentes. q̄ manduca
sti cum illis. **SC̄D OY IOHANNĒ.**
In illo temp̄. Dixit d̄ns ih̄s discipulis. s.
Cum uenerit paraclytus. quem
ego mitā uobis a patre. sp̄m uerita
tis. qui a patre p̄cedit. ille testimo
nium p̄hibebit de me. Et uos testi
monium p̄hibebitis. quia ab initio me
cum estis. tūc locutus sum uobis.
ut non scandalizemini. absq; syna
gogis facient uos. Sed uenit hora.
om̄is qui interficit uos. arbitretur
obsequium se p̄stare d̄o. Et hec faci
ent uobis. quia non nouerunt pa
trem neq; me. S; hec locutus sum
uobis. ut cū uenerit hora eorū remi
niscamini. quia ego dixi uobis s.

**Omelia v̄h̄ beate p̄bri de ea
DEO LECTIOHE.
X MULTIS SC̄I**
euangelii locis inue
nimus. q̄ discipuli
ante aduentū sc̄i sp̄s minus capace
erant. ad intelligenda archana diu
ne sublimitatis. minus fortes ad to

teranda aduersa humane prauitatis.
Sed eis adueniente spu sco. cu augmto
diuine agnitionis. data est etiam co
stantia diuine uincende humane p
secutionis. Vnde illis dnica pmissio
ne nunc dicit. Cum uenerit paraclyt
que ego mittam uobis a patre. spm ue
ritatis. qui a patre pcedit. ille testi
moniu phibeat de me. q uos testi
moniu phibeatis. quia ab initio

N mecu estis. *x.*
Notandu est impm. qd dñs
spm ueritatis q ase mittendu ee te
statur q eundem mox a patre pcedere
re subiungit. non qa idem spe alit
a patre pcedit. qua a filio mittitur.
aut alio tempe a patre pcedit. qm
cu a filio mittitur. s; ido filius cum
ase mittitur a patre dicit pcedere.
ut aliam patris. aliam ee sua psona
designet. atq; in eade distinctione
psonar. unam ee opationem ac uo
luntate sua. cu patris uoluntate q
opatione denuntiet. Cum eni eus
dem spe gra datur hominib; mit
titur pfecto spe a patre mittitur
q a filio. pcedit a patre. q pcedit
q a filio. quia q eius missio ipsa p
cessio est. quia ex patre pcedit q

V filio. Tu aut. *xi.*
enit q sua sponte. quia sic
coequalis est patri q filio. ita eandem
habet uoluntatem cu patre q filio

comune. Spe eni ubi uult spirat.
q sicut aplos. enumeratis domus cele
stibus; ait. hec omnia opatur unus
atq; idem spe. diuidens singulis p
ut uult. adueniens aut spe testimo
niu phibuit de dno. quia discipu
loru cordib; aspirans. oma que de
illo erant scienda. mortalib; illis eta
ra luce reuelauit. quod uidelicet
equalis. q consubstantialis pat erat
ante secula. qd consubstantialis fac
tus est nobis. in fine seclorum. quod
de uirgine natus. sine peccato uixit
in mundo. qd quando uoluit. q qua
uoluit morte transiit de mundo.
qd ueracit morte resurgendo de
stuxit. ueramq; in qua passus e q re
surrexit carnem ad celos ascenden
do leuauit. atq; in patre glie dextra
constituit. qd oma pphetaru septa
illi testimoniu phibent. quod con
fessio nominis eius usq; ad fines erat
ppaganda trarum. ceteraq; fidei illi
mysteria spe sei testimonio sunt re
serata discipulis. Neq; illis tantum
modo. sed q omnib; qui puerbum
eoz credunt in dnm. quicqd recte
sapunt eiusde spe est munere con
cessum. *xii.*

Nle inquit testimoniu phibeat de
me. q uos testimoniu phibeatis.
quia que spiritu intus docente pce
perunt. hec abiecto timore pftino

foris loquendo & aliis ministrabant.
Ipsē namq; sp̄c. corda eorum & scien-
tia ueritatis illustrauit. & ad docenda
que nosse culmine uirtutis erex̄.
Vnde recte apud esayam. sp̄c idem
fortitudinis & scientie nuncupat̄.
Est etenim sp̄c scientie: quia p̄p̄sum
que recte agere uel etiam cogitare
debeamus agnoscimus. Est & forti-
tudinis: quia etiam & p̄p̄sum ut
que bene nouimus opemur accipi-
mus. ne aduersitate aliqua. a bonis
que cepimus repellamur. Et uos
inquit testimonium phibeatis.
quia ab initio mecum estis: cum data
sp̄c gr̄a etiā hoc fiduciam disci-
puloꝝ uiuit. qd' ab initio erant cum
domino. **Tr. FR. II. T. I.**

INCIPIT H̄S petrus exponere illis
ordinem dixit. Ego etiam in ciuitate
ioppen orans. & uidi in excessu men-
tis uisionem. descendens uas quoddam
uelut linteum magnum. quatuor miti-
is iubmitta de celo. & uenit usq;
ad me. In quo intuens considerabam.
& uidi quadrupedia terre. & bestias.
& reptilia & uolatilia celi. Audui au-
tem uocem dicentem mihi. Surge pe-
tre. occide & manduca. Dixi autem
nequaquam dñe. quia comune & in
mundū nunquam introiit mos me-
um. Respondens autem uox secūdo
de celo. Que dñs mundauit. tu com-

mune ne dixeris.

11.

Hoc autem factum est p̄ter. &
recepta sunt sursum omnia in
celo. Et ecce confestim tres uiri astite-
runt in domo in qua etiam. missi a ce-
saria ad me. Dixit autem sp̄c mihi. ut
irem cum illis nihil hesitans. Venerunt
autem & sex fratres isti mecum. & ingres-
si sumus domum uiri. Narrauit autem
nobis. quomodo uidisset angelum
in domo sua stantem. & dicentem
sibi. Mente in ioppen. & accersi symo-
nem qui cognominatur petrus. &
qui loquitur tibi uerba in quibus sal-
uus eris tu. & uniuersa domus tua.
Cum autem cepissem loqui. decidit spi-
ritus sc̄s sup̄ eos. sicut & in nos initio.
Recordatus autem uerba dñi sicut
dicebat. iohannes autem baptizauit a
qua. uos autem baptizabimini sp̄u
sc̄o. Si ergo eandem gr̄am dedit illis
dñs sicut & nobis. qui credidimus in
dñm ihm xp̄m. ego quis eram qui pos-
sim phibere dñm. **III.**
us auditis. tacuerunt & glori-
ficauerunt dñm dicentes. Ergo & gen-
tibus dñs penitentiam ad uitam dedit.
Et illi quidem qui dispersi erant atri-
bulatione que facta fuerat sub ste-
phano. pambulauerunt usq; pheni-
cem. & cyprum. & antiochia. ne-
mini loquentes uerbu. nisi solum in
deis. Erant autem quidam ex eis uiri